TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC CẦN THƠ
KHOA KHOA HỌC CƠ BẢN
BỘ MÔN TIN HỌC

BÀI GIẢNG
TÌM KIẾM THÔNG TIN Y TẾ

TRẦN THỊ BÍCH PHƯƠNG

PHỤ TRÁCH BỘ MÔN TIN HỌC

NẮM VỮNG CÁC KỸ NĂNG TIN HỌC

Mở một trình duyệt Web trên Mozilla Firefox hoặc Google Chorme

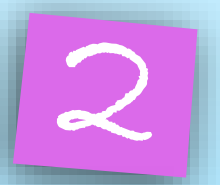

Thêm một địa chỉ trang web vào thư mục favorites/bookmarks

Lưu các trang web

Tải các tập tin dạng pdf và lưu lại trong máy tính

Lập các thư mục và quản lý các tài liệu bên trong

MỘT SỐ LỖI THÔNG THƯỜNG NÊN TRÁNH TRONG QUÁ TRÌNH TÌM KIẾM

PHÂN BIỆT BÀI BÁO, SÁCH, TÀI LIỆU CHẤT XÁM

CÁC BÀI BÁO/TẠP CHÍ

- ✓Các bài báo, thường được gọi là bài viết, được in trong các tạp chí
- ✓Tạp chí là các xuất bản phẩm định kỳ được các nhà xuất bản thương mại phát hành theo những khoảng thời gian đều đặn nhất định
- ✓Một tạp chí thường có **chỉ số ISSN**, được in ở trang thông tin về tạp chí

SÁCH

- ✓Một tập hợp các trang in được đóng tập và bao bìa
- ✓Trong lĩnh vực thư viện và xuất bản, sách đôi khi còn được gọi là chuyên khảo, có nghĩa là chúng được in một lần chứ không phải định kỳ, mặc dù sách cũng có thể được phát hành theo các tuyển tập, tùng thư
- ✓Được nhà xuất bản in và bán
- ✓Không phải luôn luôn, nhưng thường thì sách có **chỉ số ISBN**

NHỮNG THỨ Ở GIỮA

- ✓Đôi khi rất khó để phân biệt đâu là sách, đâu là tạp chí
- ✓Từng cuốn sách riêng lẻ trong tuyển tập có thể có ISBN, trong khi cả tuyển tập lại mang ISSN
- ✓Mặt khác, các bài viết từ tạp chí cũng có thể được tập hợp lại và in ra như một cuốn sách

TÀI LIỆU XÁM

- ✓Dùng để chỉ những tài liệu như các thông báo chính sách, các hướng dẫn thực hành, bản tin, báo cáo của đơn vị, kỷ yếu hội nghị, luận văn, luận án
- ✓Là các ấn phẩm thông tin của chính phủ, các đơn vị hàn lâm hoặc kinh doanh, có dạng điện tử hoặc là tài liệu in nhưng không xuất bản nhằm mục đích thương mại

Tìm kiếm các thông tin tin cậy

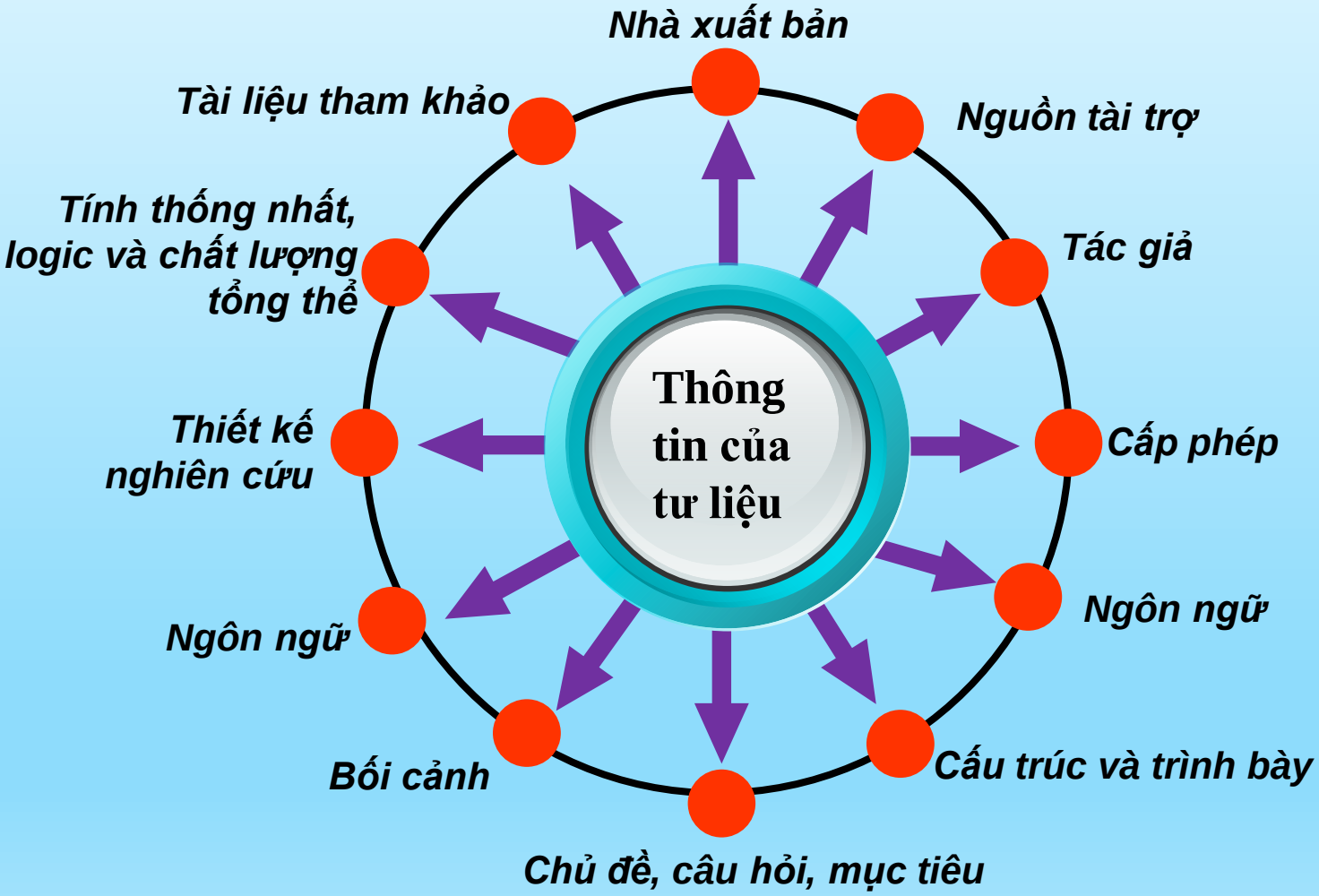

Tìm kiếm các thông tin tin cậy

Các cách
tìm tư liệu khác

- Tìm thủ công, không kế hoạch
- Tạo quả bóng tuyết
- Sử dụng các thư mục
- Tìm kiếm trực tuyến

SỬ DỤNG PUBMED

Thông tin lưu trữ trong PubMed

- **Khoảng hơn 4.800 tạp chí**
- **Có đường dẫn đến các tạp chí**
- **Từ thập kỷ 1940**
- **Được cập nhật hàng ngày**
- **Miễn phí**
- **Ngôn ngữ: tiếng anh**
- **Bài báo có mã số, tên tập san, tác giả,…**

ĐĂNG NHẬP PUBMED

https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/

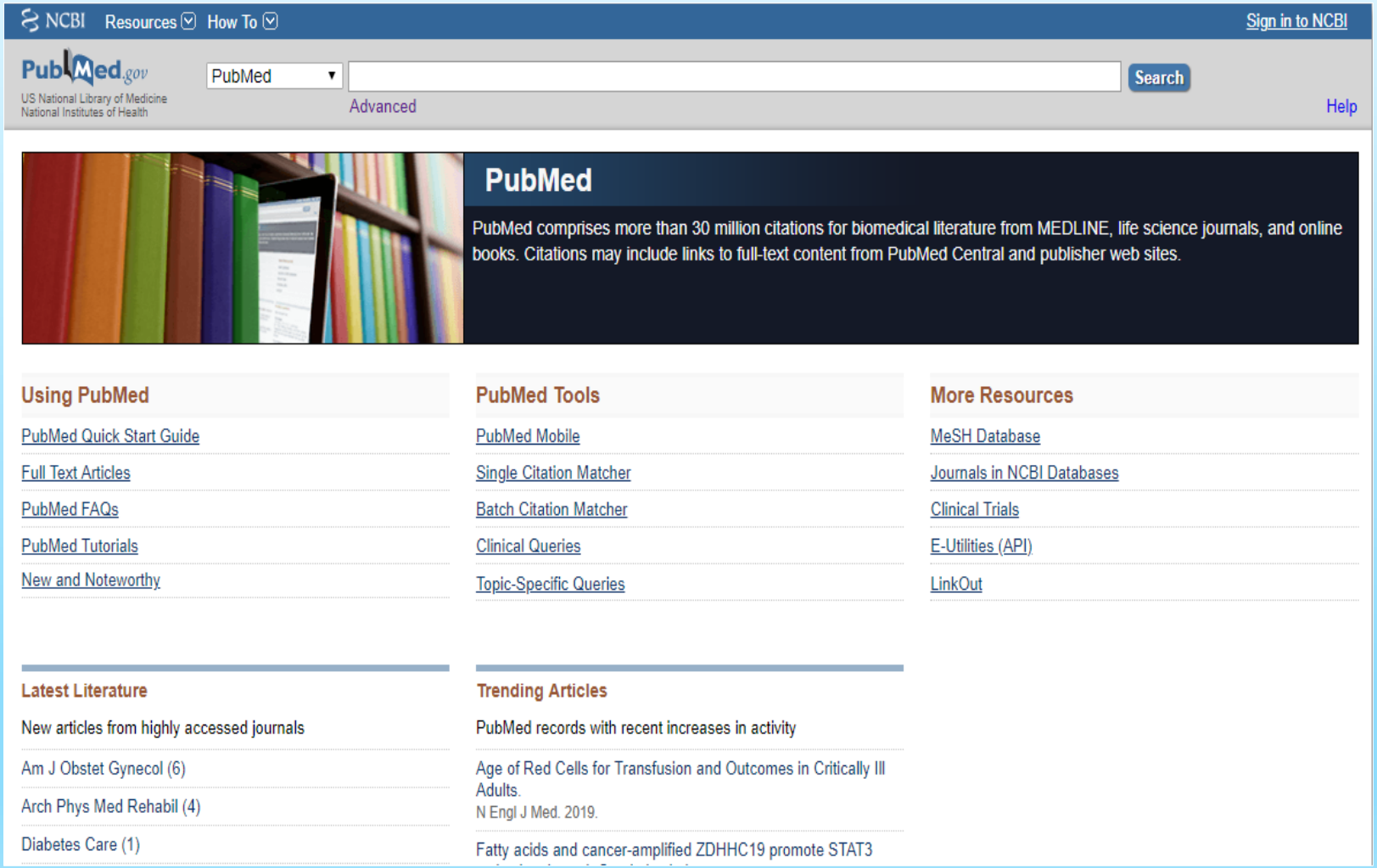

Các bước
Tạo một tài khoản trên PubMed

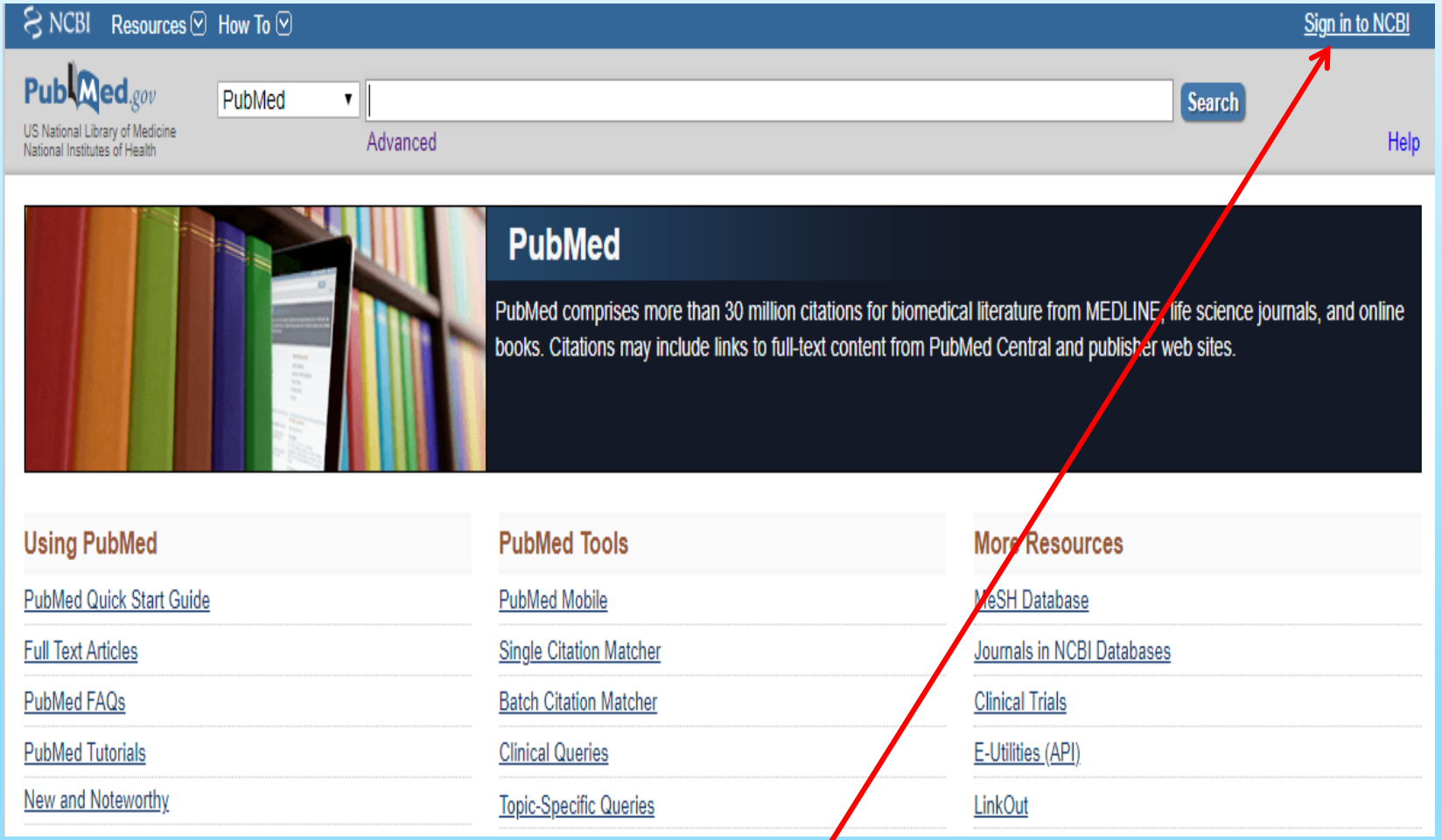

- Click vào đây

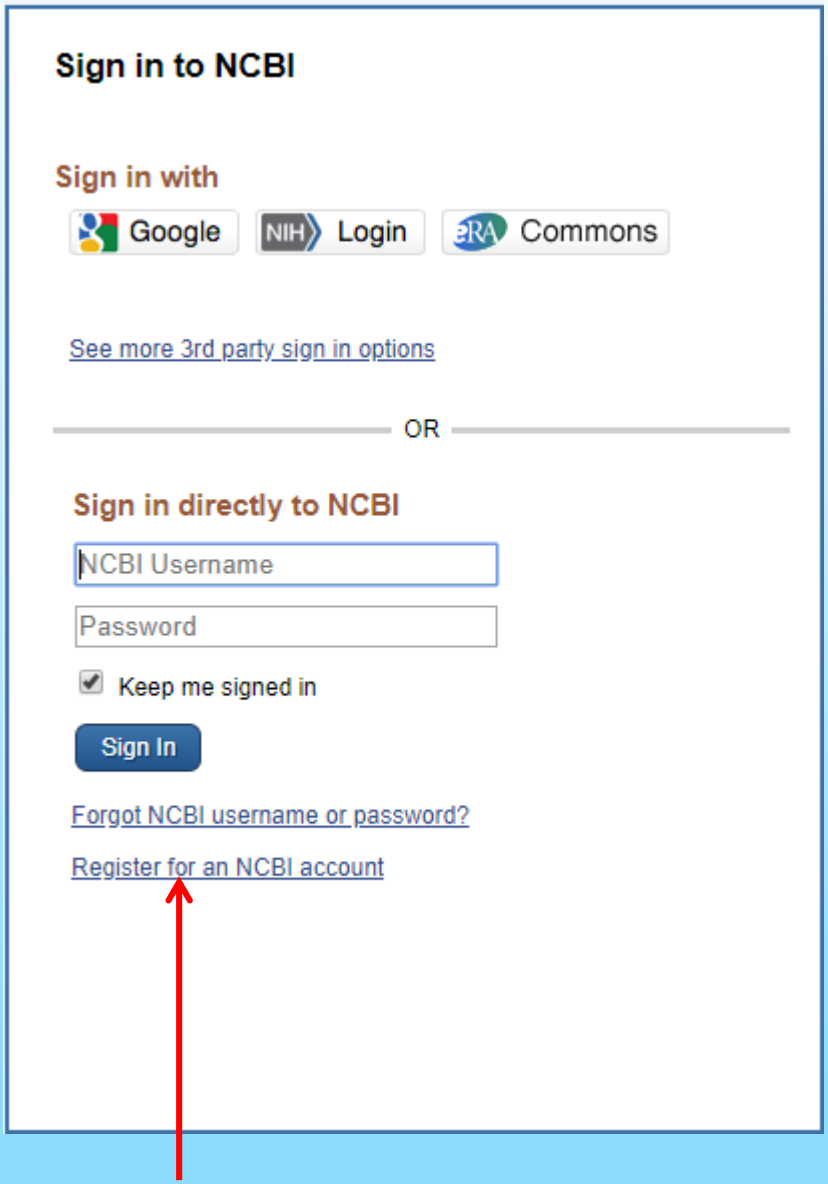

- Click vào link để tạo tài khoản

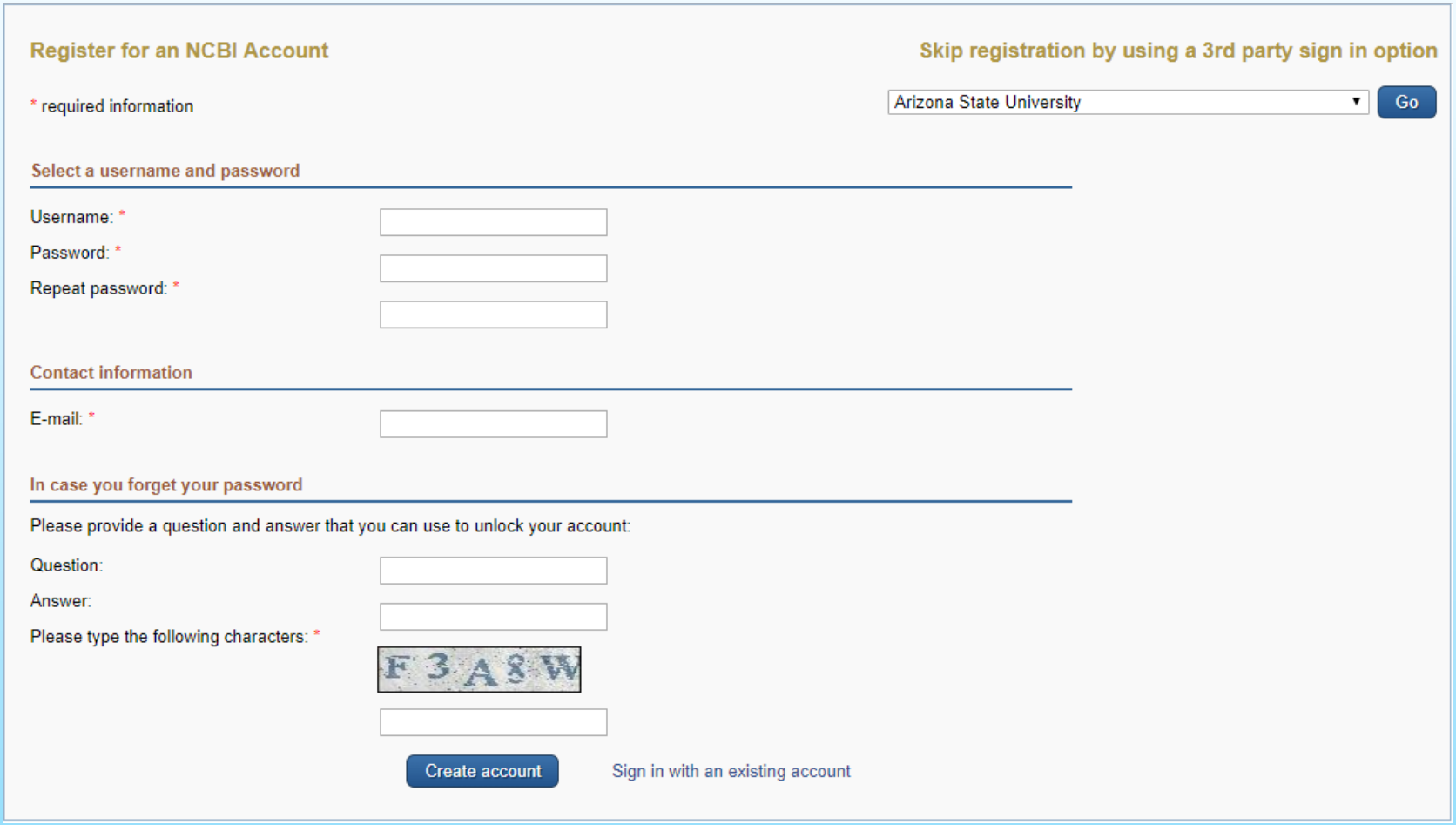

- Điền thông tin theo hướng dẫn, Create account để hoàn tất đăng ký tài khoản
- Đăng nhập lại khi đăng ký thành công

Các bước tìm kiếm trên PubMed

- Xác định rõ câu hỏi muốn tìm
- Xác định từ khóa và tìm kiếm từ khóa theo chủ đề
- Tìm kiếm
- Giới hạn/mở rộng phạm vi tìm kiếm
- Lưu kết quả tìm kiếm

Ví dụ

- Tiếng việt: Ảnh hưởng của biến đổi khí hậu lên sốt xuất huyết
- Tiếng Anh: Effects of climate change on dengue fever morbidity

- Xác định từ khóa cho nội dung tìm kiếm
  - Climate change
  - Dengue fever

Sử dụng MeSH trên PubMed

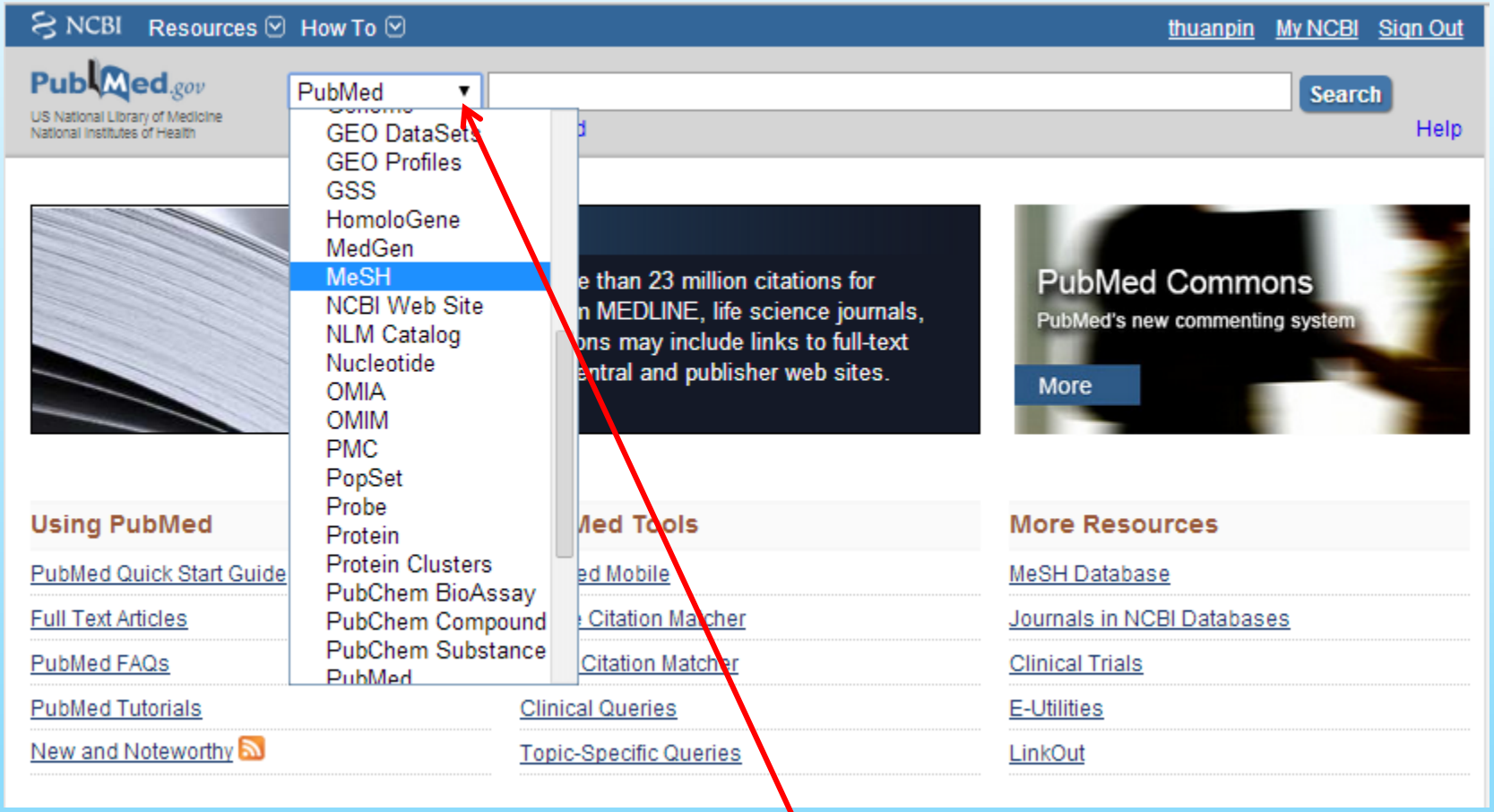

- Quay lại trang chủ, click “PubMed” và chọn “MeSH”

Cơ sở dữ liệu MeSH

- MeSH: **Me**dical **S**ubject **H**eadings
- Một danh sách có trên 19,000 đề mục từ y khoa
- Có khoảng 10-15 MeSH được gán cho mỗi bài báo có trong Pubmed

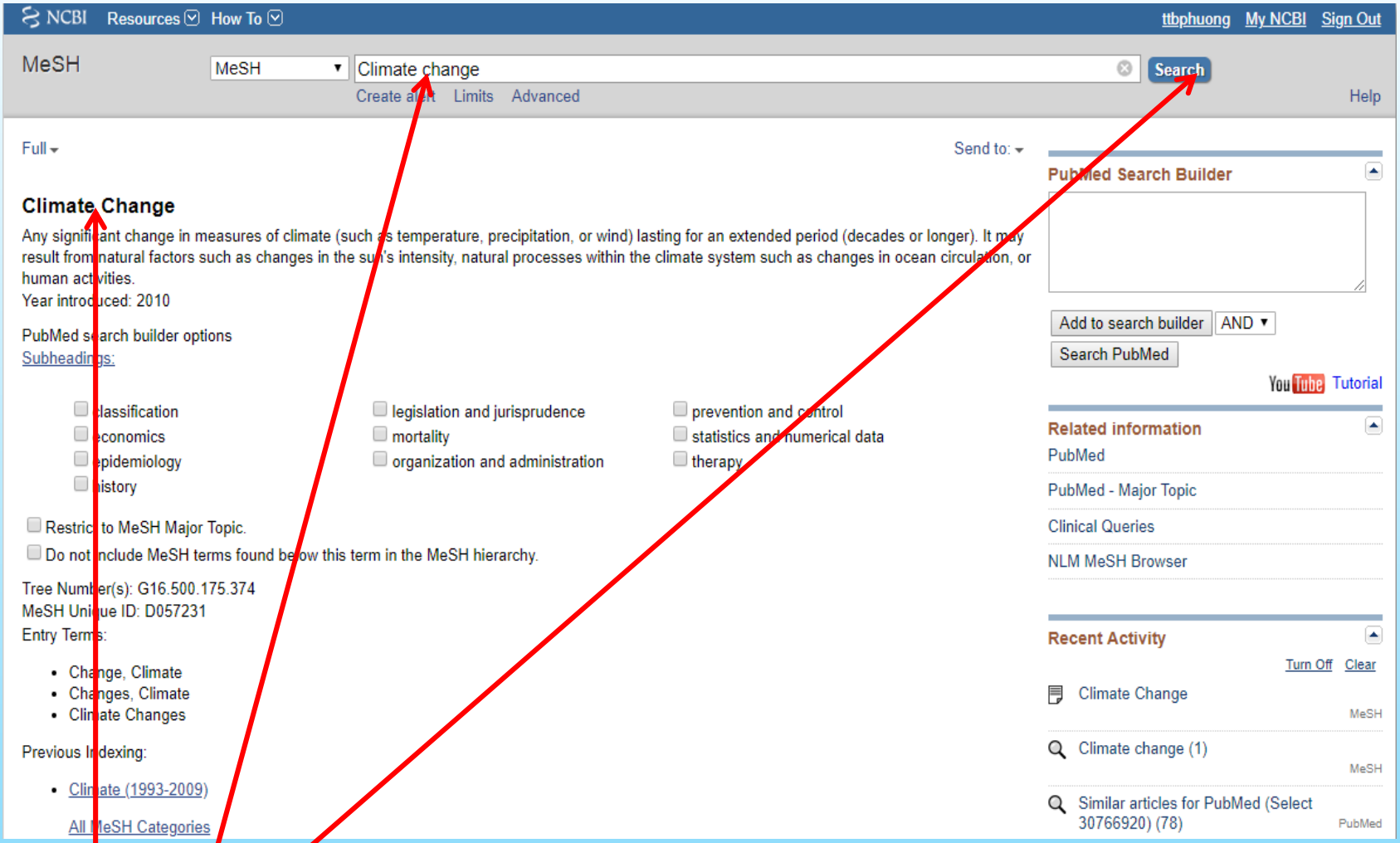

- Gõ từ khóa, nhấp nút “Search”
- Định nghĩa thuật ngữ

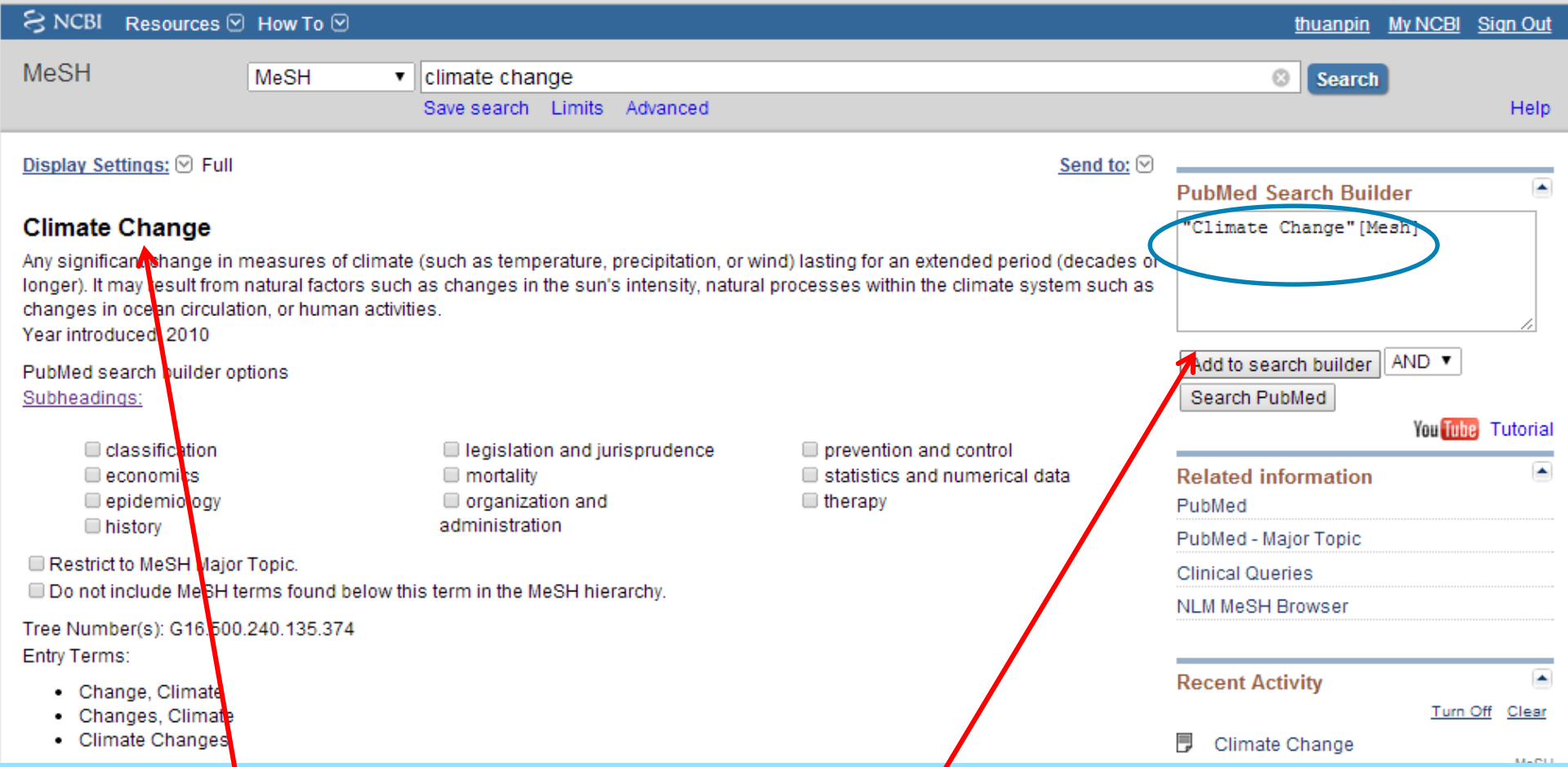

- Tại “Climate change”, check vào nội dum tìm kết hợp trong Subheading (nếu cần)
- Đưa thuật ngữ để tìm vào ô search với “AND”
- Do *Global warming* nằm trong climate change: không tìm thêm (không chọn mục nào trong subheading)

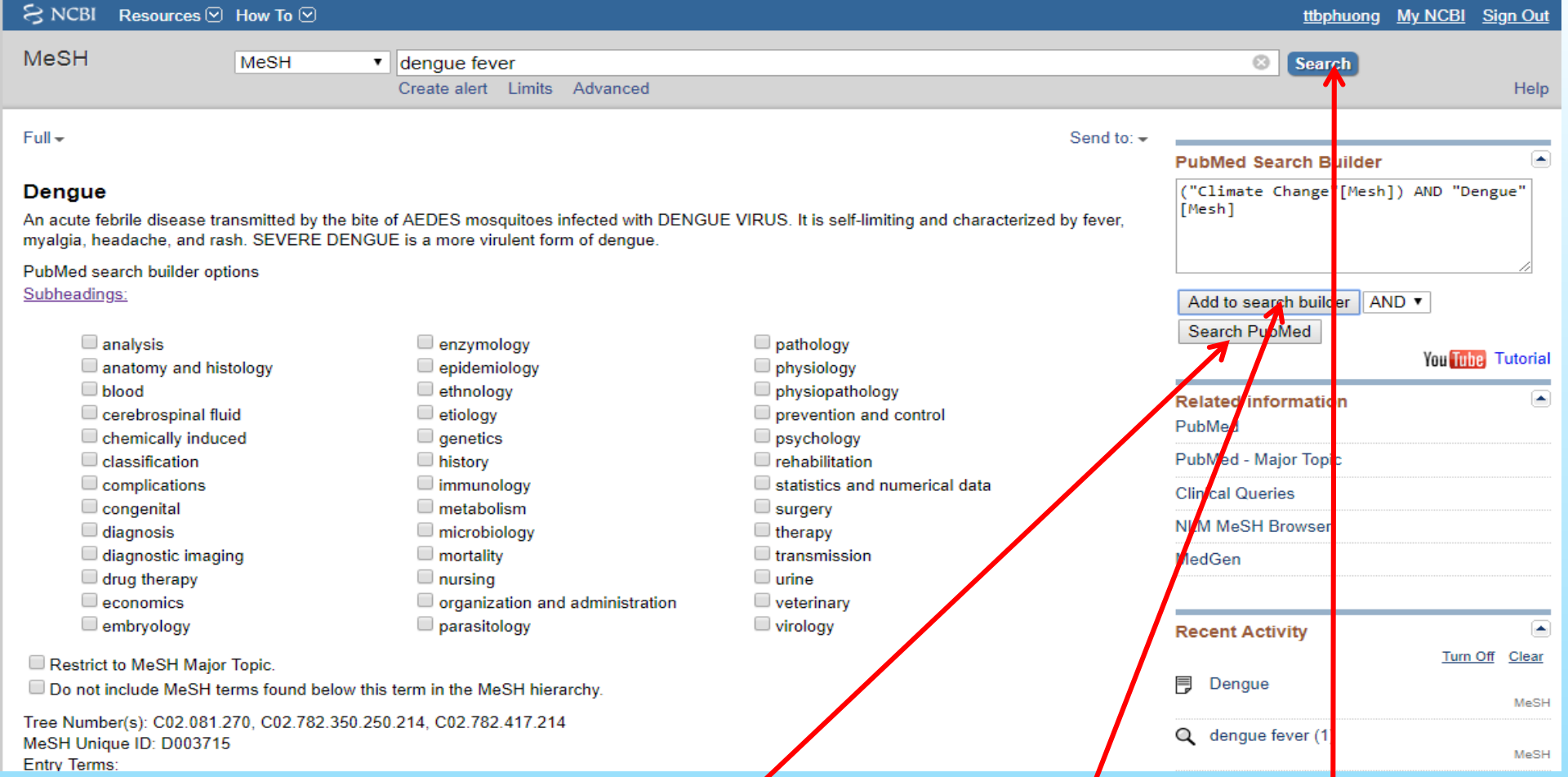

- Chọn tiếp khóa “dengue fever” và chọn Search
- Chọn Add to search builder để kết hợp 2 từ khóa
- Click “Search PubMed”

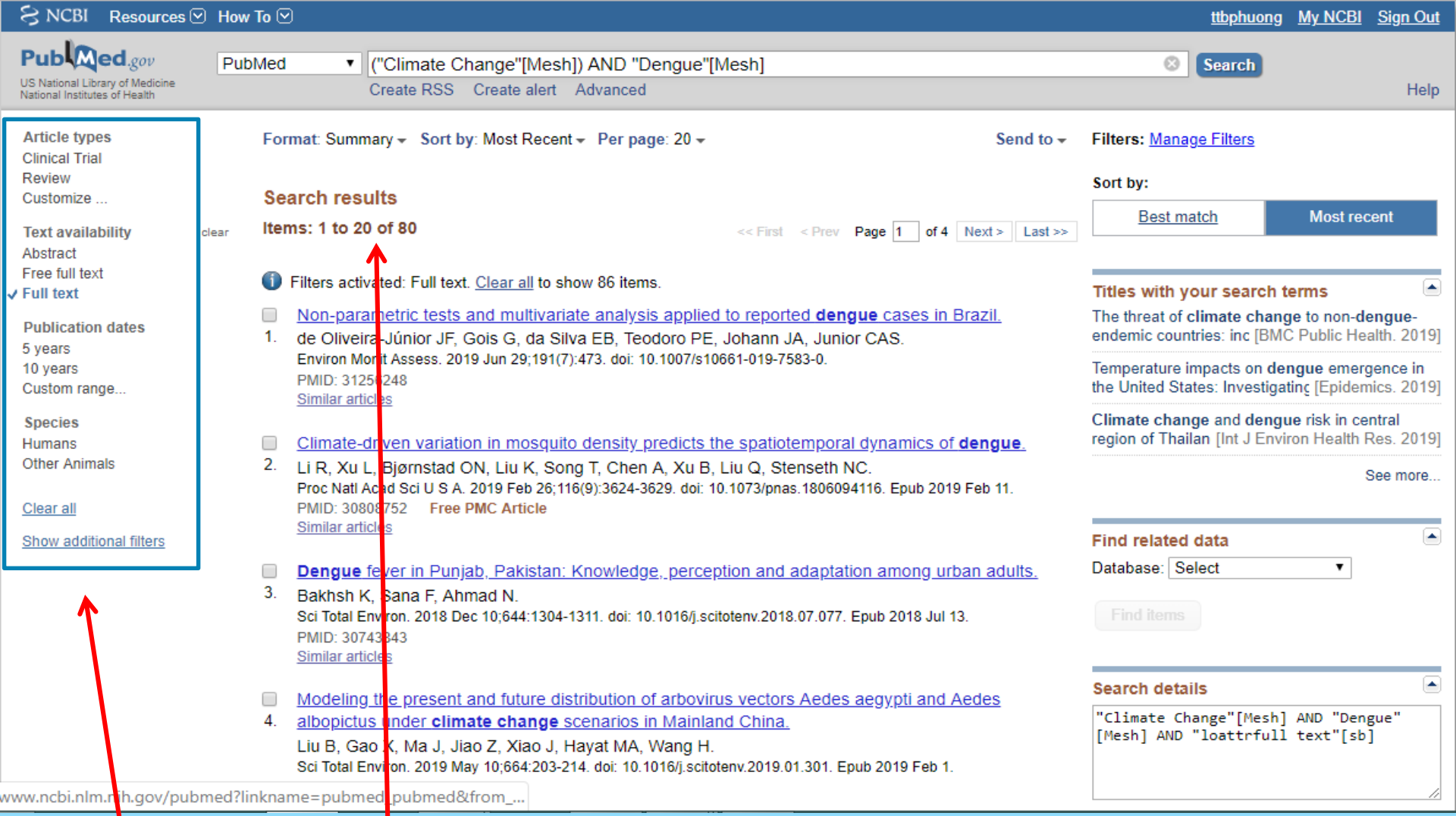

- Số bài báo tìm được
- Click vào từng mục để giới hạn tìm kiếm

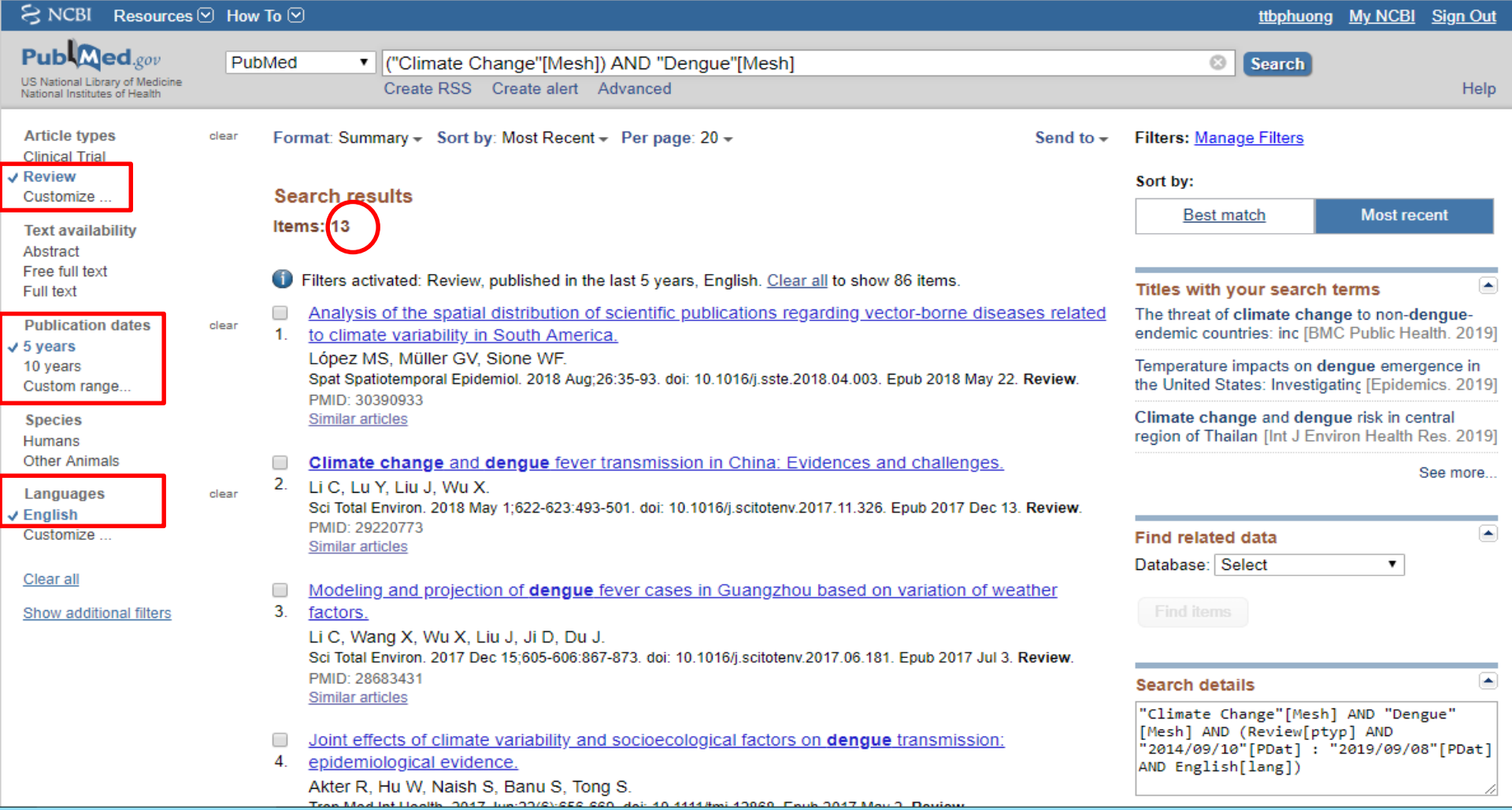

- Nếu chọn loại bài báo là “Review”, giới hạn thời gian “5 years” và bằng tiếng anh “English” thì kết quả chỉ còn 13

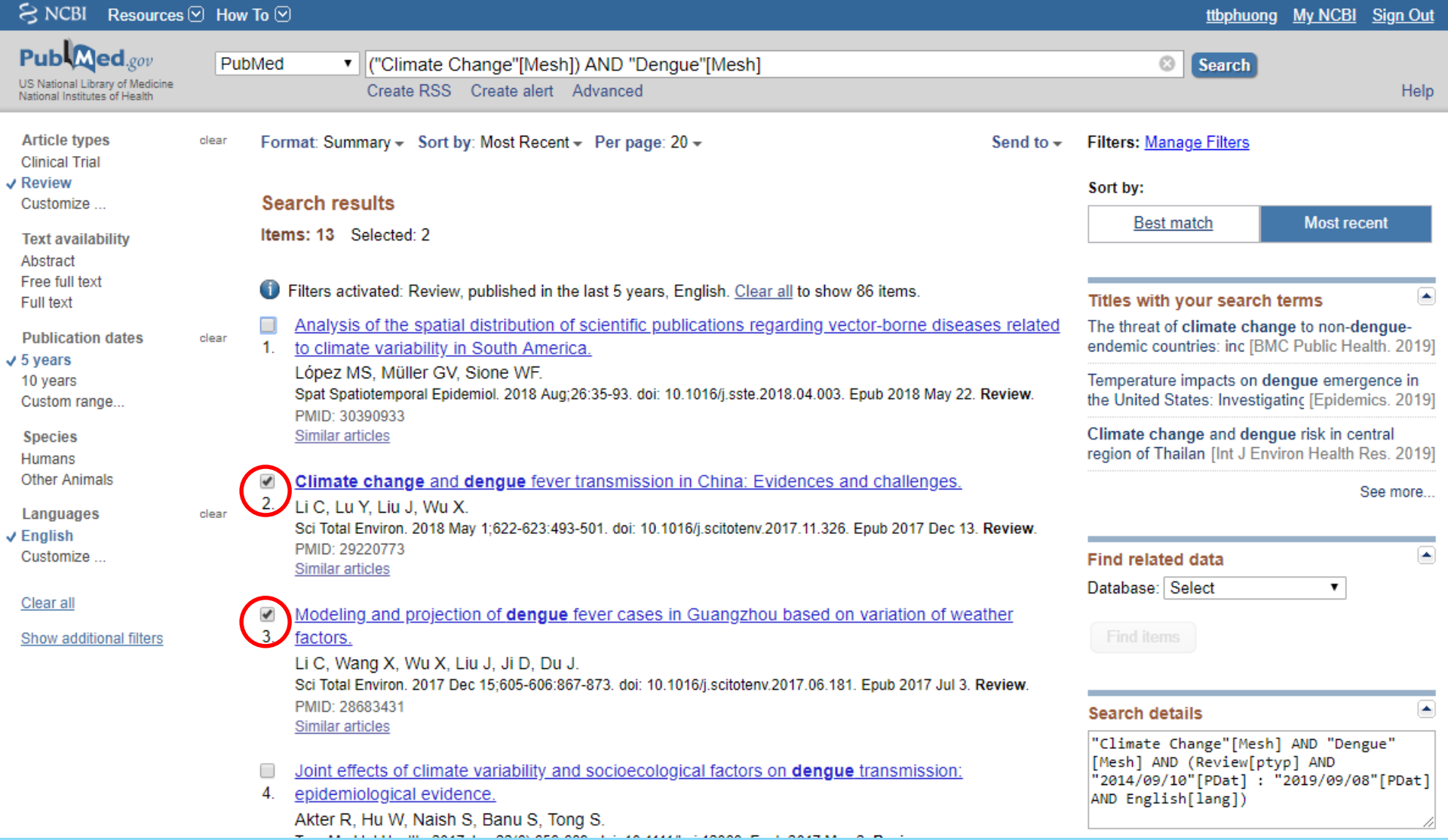

- Chọn bài báo từ danh sách bằng cách **check** vào dấu chọn phía trước

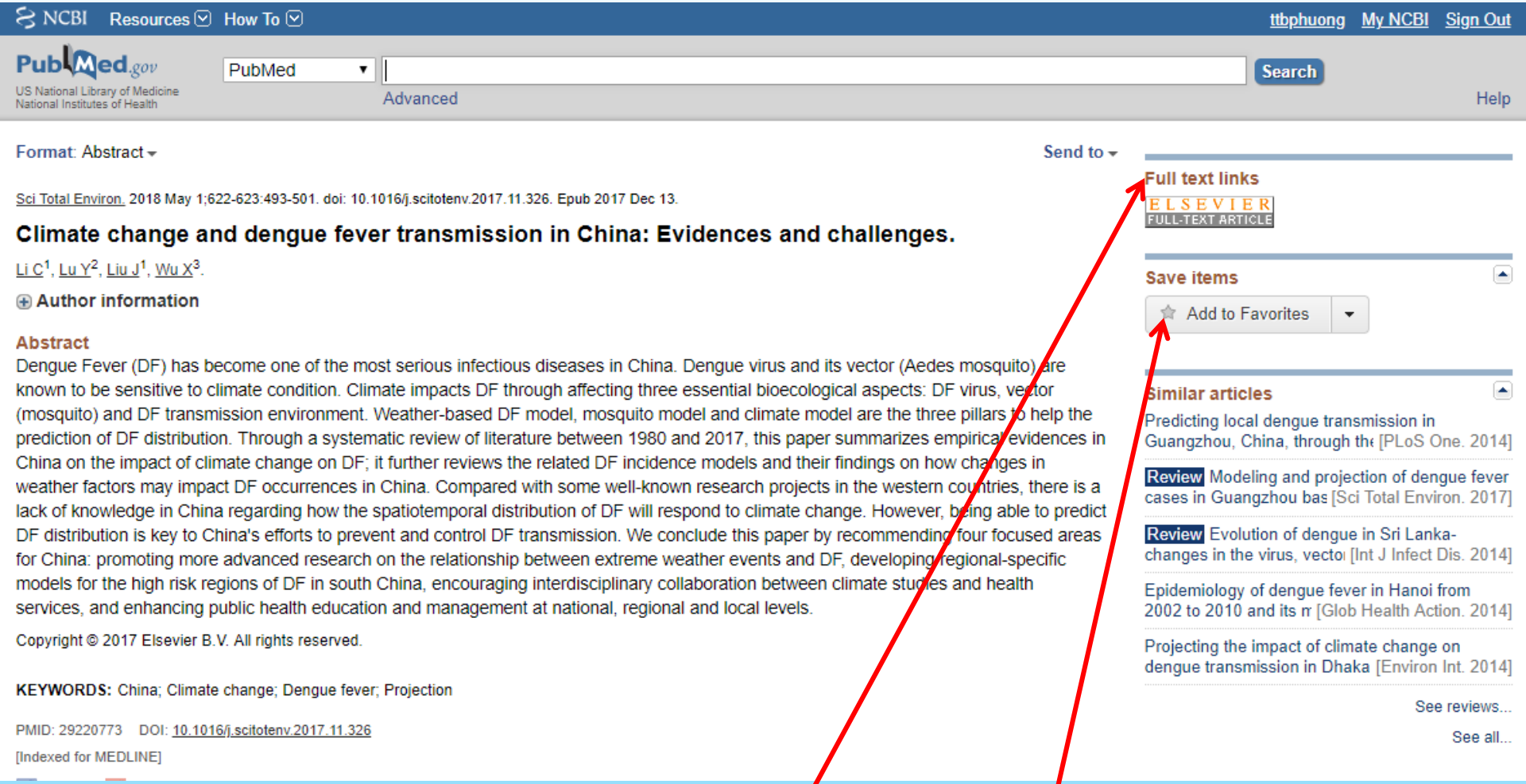

- Đường dẫn đến full text
- Chọn Save Items\Add Favorites Lưu bài báo

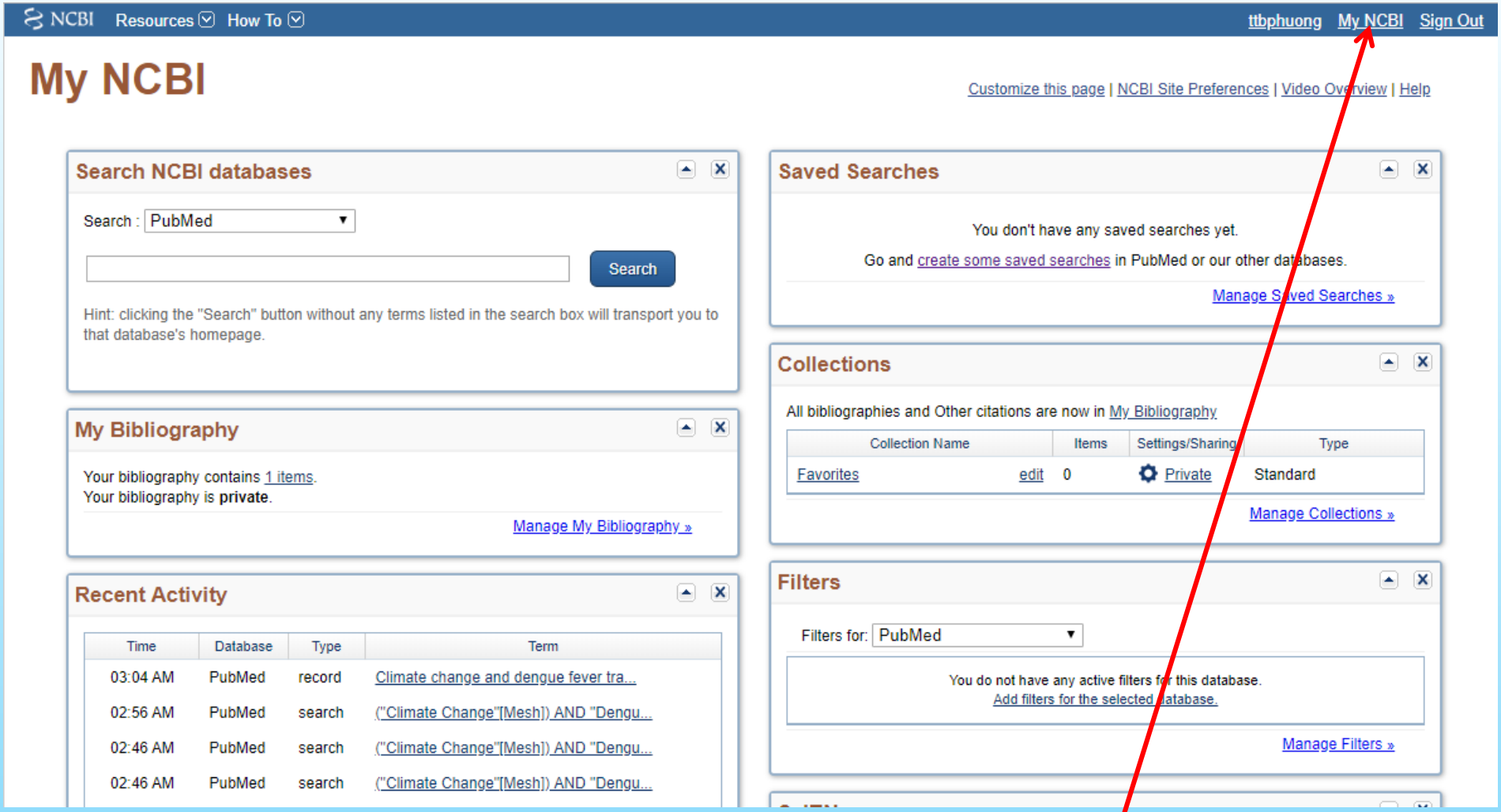

- Quay lại My NCBI để tìm lại hoạt động đã lưu

LƯU Ý KHI TÌM KIẾM TRONG PUBMED

- Nên sử dụng MeSH hoặc Clinical Queries
- Nên sử dụng boolean logic: AND, OR
- Có thể áp dụng các kỹ thuật khác để giới hạn/mở rộng kết quả tìm kiếm như:
  - Text word
  - Truncation: từ cắt ngọn
  - Synonyms: từ đồng nghĩa
  - Phrase: tìm cụm từ

BÀI TẬP

1. Tạo **tài khoản trên Pubmed**

2. Tìm bài báo trong các **Tạp chí Y Dược học trên Thư viện** của Trường, thực hiện tìm kiếm tài liệu tại mục Tài liệu tham khảo của bài báo bằng Pubmed và lưu vào tài khoản của mình trên Pubmed (01 bài báo bất kỳ trong các quyển tạp chí đã xuất bản)

3. Tạo thư mục tài liệu tham khảo **trong EndNote và lưu các tài liệu tham khảo tại câu 2 trên vào thư mục EndNote**

4. Thực hiện **trích dẫn danh mục tài liệu tham khảo cho bài báo trong câu 2 bằng Ms Word** kết hợp EndNote trong MS Word